

CSINÁLJUK A FESZTIVÁLT!

Jászberényi Melinda – Zátori Anita – Ásványi Katalin
Fesztiválturizmus; Budapest, Akadémiai Kiadó

Magyarországon az utóbbi években jelentősen megnőtt a fesztiválok száma, kevés olyan település van, ahol ne szerveznének valamilyen helyi kulturális értékhez kötődő eseménysorozatot. Persze az már más kérdés, hogy ezek a rendezvények mennyiben tekinthetők fesztiválnak, vagy milyen hatást gyakorolnak a helyi közösségre. Az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent Fesztiválturizmus könyv ezekre a kérdésekre ad választ és áttekintést a hazai és nemzetközi fesztiválciparról. A könyvet a Budapesti Corvinus Egyetem Turizmus Tanszékének munkatársai (Jászberényi Melinda, Zátori Anita és Ásványi Katalin) szerkesztették, mindhárman hosszú évek óta a turizmus területén publikálnak, oktatnak. A tudományos és gyakorlati aspektusok egyensúlyban tartása érdekében a szerkesztők a könyv elkészítésébe egyaránt bevontak turizmuselmélettel, illetve a fesztiválok szervezésével foglalkozó szerzőket is.

A könyv első része a fesztivál mint turisztikai esemény elméleti háttérének az ismertetésével kezdődik, amelynek során tisztázza a fesztivál mint turisztikai esemény fogalmát erőteljesen építve a Magyar Fesztiválszövetség ajánlásaira. Ez alapján fesztiválnak tekinthető minden olyan eseménysorozat, amely értékeket és ismereteket közvetít a közönség számára közösségi élmény formájában. A fogalmi elhatárolás után a szerzők a fesztiválok típusait, értékteremtő szerepét, keresleti és kínálati szempontjait, illetve a közösségre gyakorolt gazdasági, társadalmi és ökológiai hatásait tárgyalják részletesen.

A második részben hazai és nemzetközi fesztiválokról készített esettanulmányok szerepelnek, amelyek a fesztiválok funkciói köré szerveződnek. Így önálló fejezetet kaptak a zenei és művészeti fesztiválok, a kulturális örökségeket, a hagyományőrzést, a turizmust, illetve a társadalmi és környezeti fenntarthatóságot támogató eseménysorozatok. A felsorolásból jól látszik, hogy a fesztiválok többsége ún. specializált turisztikai termék (Rátz, 2014), ennek következtében a fesztiválok jelentősen képesek magukat differenciálni mind a célközönségükben, mind a programokban. A könyvben olyan

nagy múltú és sokak által ismert fesztiválok jelennek meg esettanulmányként, mint pl. a Művészetek Völgye, a Szegedi Szabadtéri Játékok, de kisebb hazai fesztiválok (pl. szennai hurkafesztivál) is képviselteti magát. Az az olvasó sem fog csalódnani, aki nemzetközi kitekintést szeretne kapni, mivel a szerzők feldolgozták a legnagyobb zenei fesztiválok (Glastonbury, Tomorrowland) példáit, illetve olyan hagyományörző eseménysorozatokat is, mint pl. az észak-olasz bajtársiassági fesztivált, vagy a török ArguvanTürkü népzenei eseményt.

Az esettanulmányok betekintést nyújtanak az egyes fesztiválok történetébe, bemutatják a célcsoportot és a programokat, az adott fesztivál társadalmi-gazdasági hatásait, finanszírozási háttérét, sőt több esetben kitérnek arra is, hogy a fesztivál milyen jövőbeni fejlődési célokat tűzött ki maga elé. Az egyes esetek bemutatásához a szerzők sokszínű módszertant (szekunder adatokat, szakértői interjúkat, kvalitatív és kvantitatív kutatást) használtak, amely viszonyítási pont lehet további kutatások számára. A könyv hasznos olvasmány elméleti szakemberek, felsőoktatási hallgatók számára, akik a fesztiválok témakörével behatóbban szeretnének foglalkozni. A gyakorlati szakemberek, fesztiválszervezők, és -szponzorok pedig jól hasznosíthatják az elméleti megközelítéseket, amelyek a fesztiválok szervezéséhez, megvalósításához adnak strukturált szempontrendszerrel. Ezen kívül a számos esettanulmány viszonyítási pontként is szolgálhat a vállalati szakemberek számára.

Felhasznált irodalom

- Kundi, V.* (2013): A Győri Magyar Táncfesztivál gazdasági és társadalmi-kulturális hatásainak elemző bemutatása. *Területi Statisztika*, 53(3), p. 271–287.
- Rátz, T.* (2014): Az EKF-turizmus mint lehetséges niche termék. A kulturális turizmus egy különleges területének vizsgálata. *Turizmus Bulletin*, XVI. évf. 2. szám, p. 24–33.